

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. VI. Christo crucifixo commiseratio, & amor debetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

§. VI. Christo crucifixo Commiseratio & Amor debetur.

Commiserationem Christo crucifixo, jure meritissimo debemus. Non semel Abrahamus Comicus in theatro spectatus, cum jam Isaacum filium ligaret, & admoventer atq; largas spectatorum lacrymas movit. Imò Gregorius Nazianzenus hanc Abrahami patris in filium piam severitatem numquam nec in picturâ quidem sine lacrymis aspexit. Quam autem hic longè moestiores tragediam, mons Calvaria nostris oculis proponit! Aeternus Pater non tantum strinxit & vibravit gladium, sed eo filium jugulavit. Qui etiam proprio filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradit illum. Hæc hominum piorum intimos sensus incredibili in Christum miseratione afficiunt. Elisabetha, Andrea Ungari Regis filia, Ludovici Principis conjux, die quadam in Regiam culta, publico se dedit. Ingressa templum, ubi Christi crucifixi imaginem vidit, in lacrymas soluta, hæc mente ac cogitatione versavit: Dei Filium moritur in patibulo, ego gemmis & auro fulgeo. Domini mei caput spinis est operum, at meum superbit multo labore appetio comprum. Ille Rex celi ab omnibus est desertus, ego tot famulis cingor. Ille locum capiti circumspicit, nec invenit, ego pulvinaria calco. Illum soli hostes vallant, me aulæ stipant servita. Ah misera & infelix sum femina! Hæc cogitatione ita comprehendit, ut animâ deficiente, fomentis fuerit recreanda. Ab eo tempore muliebrem mundum omnem aut abjecit, aut cilio asperavit, ne Christi patientis memoria unquam excideret. Vide igitur arcum, Christum crucifixum, & benedic eum qui fecit illum.

Beatus Paulus post variam eruditionem è libris haustam, Non judicavi, ait, me scire aliquid inter vos, nisi Jesum Christum, & hunc crucifixum. Arcana omnia, quæ mihi sunt è cælo aut in ipso cælo commissa, in hoc uno sanguineo circulo continentur. En raptus in tertium cælum, non aliam tamen disciplinam, nec aliud studium, nec philosophiâ aliam proferi, sed nec aliam artem ullam vult aliis tradere, quam hanc ipsam Uranometriam, & iridem cruentam, quam studiis omnibus scrutari & pervestigare cupit. Hic omnem cenfer & sibi & aliis laborem collocandum. Ideo, inquit, nihil cogito, nihil scribo, nihil pro concione dissero, nisi Christum crucifixum.

Non in subtilitate sermonis aut sapientiâ, annuntians testimonium Christi. Sed loquor Dei sapientiam in mysterio, quæ abscondita est, quam prædestinavit Deus ante sæcula in gloriam nostram, quam nemo Principum hujus sæculi cognovit. Si enim cognovissent, numquam Dominum gloria crucifixissent. Ergo, imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Eadem instillans Augustinus, Toro, inquit, vobis sigatur in corde, qui pro vobis fixus est in cruce. Eadem Bernardus inculcans, Quid adhuc, ait, tua dormitat affectio, imò non dormitat, sed mortua est, si huic beneficio non responder. In dictis suis Dominus sustinuit contradiutores, in factis observatores, in tormentis illufores, in morte exprobratores; & nos omnes cupimus amicos & laudatores. Vide igitur arcum, & benedic eum qui fecit illum. Vera erga Christum miseratione, est Christi crucifixi studiofa imitatio. Imitaberis, si amaveris.

Amor affectuum non suavissimus tantum, sed potentissimus atque fortissimus. Non otiaabitur amor noster, si penitentiâ Crucifixi amorem inspexerimus. Christi amor in nos tantus fuit, ut si voluisset æternus Pater, non tres horas tantum aut dies, non tres solum menses aut annos, sed trecentos, imò sæcula, usque ad novissimum diem, in cruce inter affiduos & fummos dolores pendere non reculasset. Hinc liquet, quam bonam, & confortam, & cogitatam, & superfluentem mensuram det amor. Omnem Sanguinem Christum ad usque ultimam guttam unâ cum aquâ nobis effudit. Verè rosçida nu-

A bes, quæ sudore, lacrymis, sanguine, aquâ stillavit. Quâ quidem te, sicut in præsepi summam paupertatem, ita in cruce charitatem summam monstravit orbi. Licebit hic digitum ad crucem intendere, & unicuique hominum magno sensu illud instillare:

Cernis ut in toto corpore sculptus amor?

Deus pœnarum & legum omnium immunis, lege amoris solâ stringitur. Amor Christum in oliveto humi dejecit, amor vinxit & captivum duxit; amor ad iudices pertraxit, columnæ alligavit, spinis coronavit; amor myrthatum calicem propinavit; amor clavos infixit, in crucem extulit; amor mori coëgit, idque pro hostibus & impiis. Vix enim pro justo quis moritur: nam pro bono forsitan quis audeat mori. Commendat autem charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est. Et quis vel oculis vel mente signum pendens aspiciat, quin animo dicat, Vicisti, Domine, vicisti; huic tuo amori cedo; te in cruce cæno nudum, vibicibus, plagis, vulneribus plenum, sanguine operum, & velut detractâ cute vulnus merum; meri hic dolores & angores, amaritudo merissima, solatiis undequaque omnibus destituta. Et tamen aqua multa non poterunt extinguere charitatem, nec flumina illam obruere. Non tantum grandiores quinque fenestras in corpore tuo aperuisti, sed corpus totum cancellatim perforatum exposuisti, ut per rubros cancellos istos cor amore ardentissimum probe inspicerem. O mi amantissime Jesu, utinam crux tua suscipiat me fixum ponè te! Utinam clavi tui meos etiam pedes penetrent! utinam ferrum tuum spineum laxetur, ut & ego capiti tuo meum conjugam unâ rubis perfodiendum!

Sed, ô Domine, miserationis immensæ, quàm multa ego hodie promitto, cras longè alia facio, promissorum forsitan post hanc oblitus? Reverà ut phreneticus sum, jam curari volo, jam nolo, & medicinam omnem excror, modò chirurgum aut medicum quero & completo, modò iterum fugio, & detestor, in nullâ re, quàm vitæ sanctimoniam inconstantior. Quapropter jam ego dum sanus sum, suaviter tecum ita pacifcor. Mi bone Jesu, si fortè in pristinam relabar phrenesim, tu meam etiam rebellem ad te propitiis compelle voluntatem. Tunde me, afflige, ure, cæde me ramdiu, dum promptè dicam: Domine, quid me vis facere? Quod vetas, cavebo & fugiam; quod jubes, perficiam; laborem quem injungis suscipiam, adversa quæ immittis perferam. O mi Redemptor, dulcis Jesu, per tuum Sanguinem, per mortem tuam te rogo, affligere & castigare me non desine, dum mea voluntati tuæ se perfectissimè subjungat: Domine, finaliter, agam, cogi me volo, vim fieri voluntati meæ cupio, ut vel hac ratione te amem, dum volo quod tu vis.

Vel in ipso Deo sanè videmus violentiam, sed amoris. Quam Bernardus explicans, O amoris vim! inquit. Ita ne summus omnium, imus factus est omnium? Quis hoc fecit? Amor dignitatis nescius, dignatione dives, affectu potens, suavis efficac. Quid violentius? Triumphat de Deo amor. Quid tamen tam non violentum? Amor est. Quæ est ista vis, quæ so, tam violenta ad victoriam, tam victa ad violentiam? Denique semetipsum exinanivit, ut scias amoris fuisse, quòd plenitudo effusa est, quòd altitudo adequata est, quòd singularitas associata est. Quæ igitur est ista vis tam violenta ad amorem? nulla tanta sunt scelera, quin Deus amet nos; nulla supplicia sunt tanta, quin ea tulerit amore nostri. Hoc certè verbis exprimi non potest; flammeum immensam amoris mare est, obitri oculis non potest; inenarrabile beneficium est. Reverà hoc unum crucis mysterium tantam continet amoris exsuperantiam, ut multi, quod in humanis fieri solet, offensionem inde acceperint. Id Paulus asserens, Nos autem, inquit, predicamus Christum crucifixum, Iudeis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam. Eò progressus fuerat divinus hic amor, ut cum planè

Deus solâ amoris lege stringitur.

Rom. cap. 5. v. 7. & 8.

Can. cap. 8. v. 7.

Act. cap. 9. v. 6.

Bern. serm. 64. in Cantica, sine mihi p. 988.

In mysterio crucis tanta est amoris exsuperantia, ut multi offensionè inde acceperint. 1. Cor. c. 1. non v. 23.

H h ;

Tom. II.

non caperet humanus stupor. Hic Dei amor Græcæ sapientiæ vilis est stultè agere; Hebrææ perfidiæ vilis est etiam improbè ac malè agere. Nos amorem hunc credimus & complectimur, interim tamen tenuissimè amamus aded nos amantem. Ah, quàm frigidi, quàm igneales & rari sunt igniculi nostri, quibus in Deum ferimur! Hinc iure Bernardus frigidissimam somnolentiam nostram objurgans, *O indignati, ait, filii Adam, quos non emollit talis benignitas, tanta flamma, tam ingens amoris ardor!*

CAPVT VII.

Christi crucifixi cum affectu contemplatio.

Luc. cap. 2.
v. 34. & 35.

DE Christo crucifigendo vaticinatus Simeon, *Eccè, inquit, postquam est hic in ruinam & in resurrectionem multorum in Israël, & in signum cui contradicetur, ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.* Jam sanè revelantur cogitationes pectoris humani: nam facillè apparet, quis amicus sit Christi, quis crucem illius amet, quis oderit, quis eam oblivione multà sepeliat. Siquidem ubi nihil est patientiæ ac verecundiæ, ubi nihil submissivis, mansuetudinis & modestiæ, hinc planè cogitationes revelantur, nihil esse memoriæ, nihil affectionis bonæ ad Christum crucifixum. Fatali die mundi *parebit signum Filii hominis in celo, crux sublimis ab omnibus spectabitur.* Hoc erit sine voce palàm iudicari, eos meritiò ad æternos ignes damnari, qui tantà se misericordiâ fecissent indignos.

2. Par. c. 29.
v. 22.

Chronicon Regum, ubi de sacrificiis agit, exceptum arà sanguinem frequentius affitmans, *Mactaverunt taurorum, inquit, sed susceperunt sanguinem sacerdotum, & fuderunt illum super altare; mactaverunt etiam arietes, & illorum sanguinem super altare fuderunt; immolaveruntque agnos, & fuderunt super altare sanguinem.* JESU agnè innocens, tuum ipse, non alienum sanguinem fudisti. Sed ubi est, quæ illum excipiat? Numquid Pilati pavimentum, aut Lichostrotos, aut Calvariæ solum erit altare, quod tanti pretii liquorem sorbeat? Ego paratissimus cor meum pro arà suppono; asperge me hoc hyslopo, ut in morte mundus inveniam.

Matt. c. 15.
v. 7.

Per Matthæum Christus queritur: *Hypocrita, bene prophetavit de vobis Isaias dicens: Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me.* Christo crucifixo gratum sacrificium, verum altare COR est, sed cor castum, mite, submissum, cor Christi sanguine lotum, cor amore ac patientiâ dotatum. Absente corda impudica, libidinosa, iracunda, invida, superba; absente hinc, aut esse alia hic discite. *Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo JESU.* Affectus ille ac sensus humilitatis, pacis, charitatis sentiat in vobis, quem creditis fuisse in Christo. *Deus se humiliat, inquit, Chrysostomus, & hominibus se exaltat.* Cujusvis ergo cor discat quantum sese submittere debeat.

Psalm. 83.
v. 10.
Gen. cap. 37.
v. 27.

Si quæ olim femina suam ipsa prolem necavisset, hoc ei supplicium erat decretum: palo per pectus transfadito sepeliebatur viva. Ah quanti suas ipsi animas sexcentis, millies & sepius indignis modis jugulant! Palum ergo crucis per pectus ipsi pectus transfadigant, tam facili quàm salubri supplicio: hoc sentiant in se, quod & in Christo JESU. Vide arcum, mi Christiane, intuere hanc iridem. *Respice in faciem Christi tui.* Quod de Josepho fratres, hoc de ipso rectè affirmamus: *Frater enim & caro nostra est.* Eamus, & crucem ascendamus, & moriamur cum ipso. Non moveantur viscera nostra super hoc fratre nostro?

Pelagius li-
bello 18. &
ult. cap. 8.
mibi p. 637.
apud Hof-
weid.

Pelagius memoriæ prodidit, quod Joannes Abbas commemorabat. Vidit quidam à sensibus alienatus, tres religiosos viros trans mare stantes, ad quos ex aliâ parte lititoris delata vox est: *Accipite alas igneas, & ve-*

Anite ad me. Illorum duo paraverunt, & apratis sibi alas in litro alterum, unde vox emerferat, transvolant. Tertius ignaviter plorans remansit. Demum & ipse alas acquisivit, sed parùm solidæ compagis, invalidas, nequaquam igneas. Volavit ergo difficili nisu, & in viâ sapius in aquas delapsus, sed iterùm iterumque emerfus tandem pervenit quò vox trahebat. Sic est, inquit, generatio hæc, quæ pennas quidem accipit, non tamen igneas, sed debiles & luxatas. Christus è cruce unumquemque nostrum amantissimè vocans, *Accipe, inquit, alas igneas, & veni ad me.* Nos excusamus & obducimus: *O Domine, alas quidem habeo, sed fragiles & madore graves, volatus erit difficillimus. Nam velle adhaerere mihi, perficere autem bonum non invenio. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.* Sed Christus denuo, *Accipe, inquit, alas igneas.* Solus Amor quævis ardua perumpit; amor mei potest omnia: amanti nihil difficile.

B Sciamus igitur verissimè dictum: *Indignus est amici nomine, qui minùs diligit, quàm inimicus odit; indignus est delictorum veniâ, qui amanti aded amoris vioces non reddit.* Accipiamus alas igneas, & ad Christum crucifixum pervolemus.

At verò, Augustini sensu, nutrimentum charitatis, est immunitio cupiditatis. Nec enim Christum amat, qui appetentias & libidines suas non tefrenat. Quamdiu mens nostra inhiare viticis non cessat, tamdiu Christi amor ab eâ procul exulat. Imperandum est cupiditatibus, libidini acerrimè reluctandum. Sine hac cupiditatum morte, nenò tranquillè vivit Christo. Optimè Bernardus dixit: *Domine JESU, dignus planè est morte, qui tibi reculat vivere. Et qui quis vult esse sibi, & non tibi, nihil esse incipit.* Venenum charitatis, prava cupiditas. *Qui autem sunt Christi carnem suam crucifixerunt cum vitiiis & concupiscentiis.* Christi crucifixi legem

C hoc abnegare, quam suis cupiditatibus, appetentibus, libidinibus toto nisu, omnibusque studiis adversari. Homo sui victor, sibi què imperans & assidue sibi met contradicens, *Hoc, inquit, non dabo, non permittam istud; numquam illud, & illud, & illud à me impetraveris.* Hoc amor dicta, hoc amanti neutiquam difficile, sibi hoc modo mori, Christo vivere. Summi solatii est posse dicere: *Vivo ego jam non ego, vivit verò in me Christus.* Deus vult totus esse noster, si toti velimus esse Dei.

Hanc amoris legem perfectissimè Christus docet crucifixus. Hunc dies noctesque fixissimis inconniventibus oculis intræamur. Id fieri posse, in promptu est, qui suo id exemplo doceat. Stephanus Cænobii Eliotarum presbyter, teste Sophronio, à tribus religiosiis senibus de animi curâ interrogatus complura, constanter tacuit. Cùmque illi humaniter urgerent, dicerentque. *Nihilne & nobis respondes, Pater? ad te venimus, ut pias à te præceptiones audiremus, ad augendum virtutis studium.* His demum Stephanus, *Ignoscite mihi, ait, non attendi quid hæctenus loqueremini. Verum tamen quod habeo, vobis dico: Ego diu noctesque nihil aliud aspicio, nisi Dominum nostrum JESUM Christum in ligno pendentem.* His auditis, institutione viri sancti, & exemplo insigniter eruditi discesserunt.

D Ad hujus religiosissimi viri præceptionem ita mores & vitam conformemus, ut pro se quisque possit dicere: *Ego dies noctesque nihil aliud aspicio, nisi Dominum JESUM Christum crucifixum.* Huc gemitus nostri, huc preces similem in modum eant: *O mi amantissime JESU, respice in me, & miserere mei, Lava me à peccatis meis pretiosissimo sanguine tuo, & cordi meo amorem tuum infere.* Dixi, Nunc tibi mihi què moriar, o mi amantissime JESU.

Hinc nobis salus, & adversus omne vitiorum genus victoria.